

Amateurtuindersvereniging
LEVENSLUST

Nieuwsbrief Maart

Maart is dé startmaand voor de moestuin: bereid de grond voor, start met voorzaaien (binnen of in kas) van tomaten, paprika en sla, en zaai vroege buitensoorten als radijs, spinazie en peulen. Maak de kas schoon, breng compost aan en begin met aardappels poten.

- **Bodem voorbereiden:** Verwijder onkruid en werk compost of organische mest door de grond.
- **Binnen voorzaaien:** Begin met paprika, pepers, aubergine, tomaten en selderij op een lichte plek.
- **Buiten zaaien (volle grond):** Direct zaaien van radijs, spinazie, veldsla, meiraapjes, peulen, wortelen en vroege sla.
- **Planten:** Vroege aardappels poten en sjalotten/uien planten.
- **Onderhoud:** Kas schoonmaken, klimconstructies (bonenstaken) opzetten

Zaaitips voor maart:

- **Koudebestendig:** Spinazie, radijs, veldsla, rucola, peultjes, wintererwt.
- **Binnen:** Basilicum, pluksla, eikenbladsla, bindsla, lente-ui.

Kleine moestuin tip:

Gebruik 1 of 2 vierkante meterbakken en begin met makkelijke groenten zoals sla, radijs, lente-ui, rucola en pluksla. Zo heb je rond 1 mei al een eerste oogst.

Handige hulpmiddelen

Wil je een specifiek **stappenplan** voor het zaaien van een bepaalde groente, of ben je op zoek naar meer tips over **combinatieteelt**?

Hoe werkt combinatieteelt?

Planten geven een zekere geur af waarmee ze **bepaalde plaaginsecten kunnen afstoten of misleiden**. Een goed voorbeeld hiervan is de Tagetes patula, ook wel bekend als stinkertjes of afrikaantjes.

Deze plant geeft via zijn wortels bepaalde stoffen af die aaltjes weren. Die aaltjes parasiteren de wortels van rozen waardoor ze niet goed gedijen. Door Tagetes in de buurt van rozen te planten, zullen ze geen last meer hebben van deze parasiterende aaltjes.

Een ander voorbeeld is de **wortelvlieg**, die op zoek is naar wortels om haar eitjes op af te zetten. Door uien naast wortels te planten, worden de wortelvliegen misleid door de geur van de uien, waardoor ze de wortels niet zullen aantasten. Terzelfdertijd wordt de **uienvlieg** verdreven door de geur van de wortels.

Daarentegen zijn er ook planten die bepaalde stoffen afscheiden waar andere planten niet goed tegen kunnen, waardoor hun groei wordt belemmerd. Het is daarom verstandig om dergelijke combinaties ver uit elkaar te planten.

Bij combinatieteelt **houdt men rekening met de versterkende eigenschappen** die bepaalde groenten en planten op elkaar uitoefenen. Tegelijkertijd zorgt men ervoor dat planten die elkaar schade kunnen toebrengen niet te dicht bij elkaar worden geplant.

Tagetes (afrikaantjes), Achillea (duizendblad) en Petunia's vormen goede combinaties. Hoewel deze drie planten niet zijn opgenomen in onderstaande tabel, kunnen ze eigenlijk altijd worden beschouwd als gunstige combinaties.

Combinatieteelt schema

Soort gewas	GUNSTIGE combinatie met	SLECHT in combinatie met
Aardappelen	bonen, spruiten, karwij, dille, mierikswortel, koolrabi, munt, spinazie, suikermals, knoflook, sluitkool	tomaat, zonnebloem, framboos, pompoen, ajuin, Oost-Indische kers, komkommer, selderij, wortel, erwten
Aardbei	spinazie, radijs, peterselie, ajuin, sla, tomaat, prei, tijm, veldsla, knoflook	komkommer, broccoli, spruitkool, bloemkool

Ajuinen	bieten, veldsla, komkommer, koolrabi, sla, peper, pastinaak, schorseneer, bonenkruid, courgette	prei, peterselie, erwt, aardappel, tomaat
Andijvie	sluitkool, venkel, prei, tomaat	
Asperges	basilicum, dille, koolrabi, sla, peterselie, tomaat.	Aardappel
Artisjok	suikermais, bonen	
Aubergines	bonen, kattenkruid, marjolein, sperziebonen	
Basilicum	asperge, selderij, peper, tomaat	
Bieten	dille, ajuin	
Bloemkool	bonen, selderij, kamille, dille, oregano	erwt, aardbei, tomaat
Bonen	aubergine, sluitkool, selderij, komkommer, aardappel, pompoen, rozemarijn, salie, bonenkruid, suikermais	bieslook, knoflook, venkel, prei, sjalot, ajuin
Borago	rozen, tomaten, aardbei	
Broccoli	selderij, kamille, dille, rozemarijn, salie,	Oost-Indische kers, oregano, aardbei, tomaat
Courgette	ajuin, mais, sla	komkommer, aardappel
Erwt	bonen, bieten, sluitkool, komkommer, dille, venkel, koolrabi, sla, pompoen, salie, suikermais, wortel, selderij, spinazie, munt, radijs, wortels	tomaat, aardappel, ajuin, prei, knoflook, bloemkool, sjalot
Framboos	knoflook, viooltjes	aardappel
Knoflook	bieten, komkommer, sla, meloen, aardbei, framboos, wortels, aardbei	bieslook, prei, erwten, rabarber, spinazie, tarwe
Komkommer	bonen, sluitkool, selderij, dille, venkel, knoflook, sla, Oost-Indische kers, ajuin, erwt, suikermais	aardappel, koolrabi, radijs, rammenas
Koolrabi	selderij, veldsla, prei, sla, ajuin, erwt, aardappel, radijs, spinazie	komkommer
Meloen	radijs, suikermais	
Nieuw-Zeelandse spinazie	fruitbomen	
Pastinaak	ajuin	
Pepers	basilicum, bieten, bieslook, knoflook, prei, ajuin, tomaat	
Pompoen	sla, erwt, radijs, zonnebloem, suikermais	salie, aardappel
Prei	sluitkool, bieten, selderij, veldsla, andijvie, koolrabi, sla, peper, schorseneer, aardbei, tomaat, wortels	bonen, erwt, rode biet, radijs
Rabarber	sluitkool, veldsla, sla, spinazie	

Radijs	sluitkool, koolrabi, sla, peterselie, erwt, pompoen, spinazie, aardbei, suikermais, tomaat, wortel, komkommer	hysop
Rammenas		Komkommer
Rapen	rozemarijn, erwten, munt	
Rozen	komkommerkruid, bieslook, moederkruid, viooltjes	
Salie	broccoli, spruiten, sluitkool, venkel, erwt, rozemarijn	pompoen
Schorseneren	biet, koolrabi, prei, sla, ajuin	
Selderij	bonen, broccoli, biet, bloemkool, komkommer, koolrabi, prei, spinazie, tomaat	pastinaak, aardappel, suikermais, tarwe, peterselie, sla
Sla	bieten, sluitkool, komkommer, koolrabi, prei, ajuin, erwt, pompoen, radijs, rabarber, schorseneer, aardbei, suikermais, tomaat, wortel, aardbei, wortels	peterselie, pastinaak, selderij
Sluitkool	bonen, bieten, kamille, veldsla, komkommer, andijvie, prei, sla, erwt; radijs, rabarber, spinazie	oregano
Spinazie	sluitkool, selderij, fruitbomen, koolrabi, aardappel, rabarber, aardbei, tomaat	snijbiet, radijs, rammenas, rode biet.
Spruitkool	hysop, aardappel, salie, tijm	Oost-Indische kers, rozemarijn, aardbei, tomaat
Suikermais	Zonnebloem, radijs, pompoen, aardappel, pastinaak, erwt, meloen, sla, artisjok, komkommer, bonen, aubergine	Selderij, rode biet
Tomaten	basilicum, selderij, andijvie, knoflook, prei, sla, munt, wortel, peterselie, radijs, peper, spinazie, suikermais, bieslook, asperges	rozemarijn, aardappel, erwt, pastinaak, ajuin, komkommer, venkel, dille, bloemkool, spruitkool, broccoli, augurk
Veldsla	sluitkool, koolrabi, prei, ajuin, rabarber, aardbei	
Venkel	komkommer, andijvie, salie, erwten, sla	bonen, tomaten
Warmoes	sluitkool, biet, radijs	
Witlof	bieten, venkel, sla, tomaat	
Wortelen	knoflook, kolen, bieslook, witlof, prei, ajuin, erwten, radijs, sla, tomaat, rozemarijn	munt, rode biet
Zonnebloem	pompoen, suikermais	aardappel

